

## Heteropterus morpheus Pall., en ny dansk Dagsommerfugl.

Af  
Flemming Weis.

Paa en Samletur til Roden Skov paa Lolland den 12/7 1939 fangede jeg et Eksempplar af en Dagsommerfugl, hvis Udseende vakte min Opmærksomhed. Uden straks at kunne artsbestemme den, var jeg dog ganske

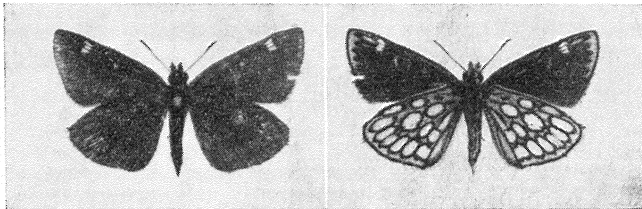


Fig. 1. Over- og Underside af det danske Eksempplar af *Heteropterus morpheus* Pall.

(B. Trier fot.)

klar over at have en ny dansk Art for mig, og den senere Bestemmelse af den voldte da heller ingen Vanskelighed. Det var *Heteropterus morpheus* Pall. — en for den danske Fauna ny Hesperide.

*Morpheus* adskiller sig dog paa flere Punkter fra vore øvrige Repræsentanter for denne Familie. Den har ikke disses svirrende og livlige Flugt. Dens Flyvemaade er nærmest dvask og indolent, og den holder sig helst nede mellem Blomster og højt Græs. Desuden er den, som Billedet (Fig. 1) viser, adskilligt slankere i Bygningen,

og har ikke ret meget af sine Slægtninges „bredpandede“ Fysiognomi. Det danske Eks. er en ♂. ♀ er iflg. Spuler lysere og de hvidgule Pletter ved Forvingeranden større. Hos ♂ skal de undertiden helt kunne mangle.

Dens Opholdssted angives som sumpede Enge, hvilket ikke helt stemmer med Findestedet i Roden Skov, hvor der var saa tørt som vel muligt. Larven lever indtil Maj paa Græsser.

Om Forekomsten af *morpheus* i Europa giver G. Warnecke, Kiel, i Ent. Rundschau, Aarg. 54 (1937), Nr. 23, S. 285 følgende Oplysninger: Nordvestgrænsen for denne Dagsommerfugls Udbredelse laa hidtil i Mecklenburg og sydøst for Hamburg. I 1934 og 35 dukker den pludselig op paa forskellige Steder i Østholsten og det sydlige Slesvig, saa at man med disse Fund for Øje ikke uden videre kan se bort fra en Nyindvandring af Arten. Ved Reinfeld i Østholsten blev der i Begyndelsen af Juli 1934 fundet flere Eks. Ligeledes blev der i Beg. af Juli 1934 fanget en ♂ i Forst Elsdorf i det sydlige Slesvig. Og i 1935 optræder den medio Juli i Königs-moor syd for Ratzeburg i Østholsten.

I Holland er *morpheus* kun fundet i Gelderland, men er iflg. Lempke (Catalogus der Nederlandsche Macrolepidoptera 1936) sandsynligvis uddød der allerede omkring 1860. Ialt findes kun 8 hollandske Eks. i Samlingerne, maaske en Følge af, at man tidligere nøjedes med ganske faa Eks. af hver Art. Lempke har beskrevet den hollandske Form som en ny Race „*minutus*“, da den er mindre end baade de tyske og franske Eks.

I Belgien flyver *morpheus* ved Maeseyck (Limburg), og i Frankrig iflg. Lhomme foruden i Vestfrankrig ogsaa i det nordøstlige Frankrig i Departementerne Oise, Seine og Marne.

Angaaende Udbredelsen mod Øst meddeler W. Petersen i sin „Lepidopteren-Fauna von Estland“ 1924, at den er fundet dersteds i den sydlige Del af Landet

samt paa Øsel, dog kun som stor Sjældenhed. Arten omtales ikke i Grönbloms finske Sommerfuglefortegnelse (1936), men ifølge en Publikation i Notulae Entomologicae 1937, pag. 148, er den dog for nylig fundet i Finland, idet der i et Mødereferat fra Ent. För., H:fors, meddeles, at Mag. Nordman demonstrerede et Eks. af en for Finland ny Slægt og Art, *Het. morpheus* Pall., taget

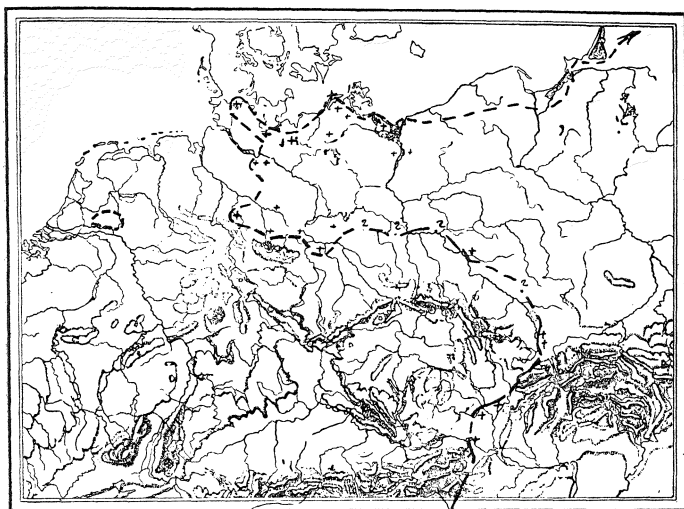


Fig. 2. Udbredelse af *Heteropterus morpheus* Pall. i Mellemeuropa.  
(Fra „Heimat“ 1935, S. 68, gengivet efter Warnecke, Ent. Rundschau 1937).

i eet Eks. <sup>26</sup>/<sub>6</sub> 1937 i Esbo, Herrö, af Elev Nils Pettersson og foræret til Musæets Samling. Længere mod Øst er den (iflg. W. Petersen) kendt fra Leningrad Distriktet.

Naar man betragter Kortet over *morpheus'* Udbredelsesomraade (Fig. 2), kan man ikke undlade at sætte det danske Fund i Forbindelse med Artens nordtyske Forekomst, der gaar op i en direkte mod de danske Sydhavsøer pegende Spids.

Formodningen om en Indvandring tværs over Østersøen er saaledes nærliggende, men har man set Dyret

flyve, vil det være ganske absurd at antage, at den har gjort Turen over Vandet. Langt sandsynligere er det, at Tilfældet *morpheus* er en nøjagtig Parallel til Tilfældet *Chrysophanus dispar* Hw., som er behandlet af Dr. Hoffmeyer i en Artikel i „Flora og Fauna“ 1937, Hft. 1, pag. 17—22. En Sammenligning med Kortet i nævnte Artikel over *dispar rutilus*' Udbredelse vil vise, at begge Arterne paa ganske samme Maade sender en Spids op mod Danmark.

*Morpheus* skulde saaledes efter alt at dømme ikke være en nyttilfløjet Art, men derimod repræsentere en gammel, hidtil overset Stamme. Det sydlige Danmark falder ganske naturligt indenfor Artens Udbredelsesomraade og navnlig i Sønderjylland burde der yderligere være Chance for at kunne finde den. At man har overset den indtil nu, hænger muligvis sammen med, at den i Flugten kan forveksles med en stor *Lycaena*-♀, f. Eks. *amandus* eller *semiargus*.

---